

Мавлид шариф (таржима)

05:00 / 14.03.2017 41706

Бисмиллаҳир Роҳманир Роҳим

Ўзининг сўнги Расулини оламларга раҳмат қилиб юборган Аллоҳ талога ҳамду санолар бўлсин!

Инсониятнинг саййиди, фаҳри коинот, Расулимиз Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга ва у зотнинг покиза оилаларига ҳамда фидокор асҳобларига дурудун саловатлар бўлсин!

Рабиулаввал ойида, хусусан ушбу ойнинг ўн иккинчи кунда мавлид маросимлари ўтказиш ва бу маросимларда мавлид асарларидан ва сўз усталарининг наъту мадҳларидан ўқиб, суюкли Расулмиз Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламнинг таваллуд ойларини тантали равишда ўтказиш мусулмон оламида тақрибан минг йилдан бери давом этиб келаётган анъаналардан бири ҳисобланади. Ислом оламининг ажралмас қисми бўлган жонажон Ватанимизда ҳам бу анъана ўзига хос услубда ўтказиб келинган. Бизда энг кўп тарқалган мавлид асари Жаъфар Барзанжий раҳматуллоҳи алайҳининг «Иқдул-жавҳар фи мавлиди ан-Набий ал-Азҳар» (Порлоқ юзли Набийнинг мавлидлари хусусидаги гавҳар маржон) номли асаридир. Бу китоб бизда шунчалик кенг тарқалганки, халқ ўртасида мавлид дейилса, фақат шу асар тушуниладиган бўлиб қолган.

Ёшлигимизда ушбу асарнинг бир қисмини ёдлаган эдик. Турли мавлид маросимларида уларни ўқиб юрар эдик. Кейинроқ уларнинг мазмунини ўрганишга ҳам қизқиш ортиб борди. Бу асарнинг бир қатор шарҳлари борлигини кўриб, уларни ўқигач, халқ орасида кенг тарқалган ушбу қасиданинг маъноларини кўпчиликка улашиш истаги туғилди. Чунки кўплаб йиғинларда анинг айрим бандлари ўқиб, тингланганда, уларда нима дейилаётганини на ўқувчилар, ва на тингловчилар тушунмаётганини кузатиб юрилар эди. Бу эса мавлид тушунчасига тамоман зид ҳолат эди.

Аллоҳнинг инояти билан бу йил Рабиулаввал ойида ушбу мавлид китобини қўлдан келганча таржима қилиш насиб бўлди. Ушбу камтарона уринишни Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг таваллуд ойларига бир тўхфа бўлишини умид қилиб, кейинроқ, Аллоҳ насиб қилса, керагича кенгроқ

шарҳлаб, сиз азизларга тақдим қилишни ният қилган ҳолда, ҳозирча бор таржимани эътиборингизга ҳавола қилмоқчимиз. Фикр ва мулоҳазаларингизни кутиб қоламиз.

Ўрни келганда шуни таъкидлаш жоизки, ушбу таржимада асар деярли сўзма-сўз таржима қилинган бўлиб, фақат айрим ўринларда баъзи изоҳлар берилган, холос. Шу боис, асардаги айрим хабарларнинг далиллари ҳам, уларнинг қанчалик илмий асосга эгаллиги ҳам ёритилмаган. Аллоҳ насиб қилса, китобни шарҳлашда бу жиҳатга алоҳида эътибор берилади.

Ҳасанхон Яҳё Абдулмажид

كِرَابٌ وَّ مَلَسَ وَّ لَصَّ مَّهْلَلًا لَّيْلَعُ كِرَابِيَّ وَّ مَلَسِيَّ وَّ يَلَصِيَّ نَمَلٌ دَعَسَ اَهُمِّيَّ عَنَّا وَّ نَجَلًا
عَلَّيَّ

Жаннат ва унинг неъматлари (Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламга) салоту салом, барака тилайдиган кишилар учун бахту саодатдир.

م-ي-ح-ر-ل-ن-م-ح-ر-ل-ه-ل-ل-م-س-ب

Меҳрибон ва раҳимли Аллоҳ номи билан бошлайман.

БИРИНЧИ АТР МУҚАДДИМА

هَالِوَا وَّ هَالَانَا مَ يَلَعَتَا كَرَبَلَا ضَيَّفَ اُرْدَتْسُمْ هَيَّ لَعَلَّتَا ذَلَا مَسَابَ اَلْمَالُ اِيْدَتَبَا

Олий Зотнинг номи ила имлони бошлар эканман, У Зотдан бизга берган ва бизни эга қилган неъматлари устига яна файзу баракотларни мўл-кўл қилиб беришини сўрайман.

هَآيَاطْمَلِيْمَجْلَالِزَكُوْشَلَا نَمَ مَآئِطْتُمْمُ ؤِيْنَهَ ؤَغَئِآسُ هُدِرَاوْمُ مِدْمَحَبِ يِّنَتَاو

Иккинчидан, чиройли шукр уловларига минганча, обгиридан олинган суви ютумли ва ҳазми енгил бўлган ҳамдларни айтаман.

Обгир – дарё ва анҳорлардан сув олишга мосланган махсус жой.

يَفِيْلَقْتَنْمُ الْاَوْآلِوَالْمُدَقَاتِلِبِ فَوْصَوْمَلِرُوْنَلَا يَلَعُمَلَسْأَوْ يِلَصْأَوْ
هَآبَجَلَاوَمَيْرِكُلِلَارْعُلَا

Илгарилик ва биринчилик васфи ила сифтланган, улуғвор бўлган порлоқ манглайларда, пешоналарда кўчиб юрувчи Нурга (Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга) саловату саломлар айтаман.

ةَبَآحْحَصَلَا مُغَيَوِ ؤِيْوَ بَلَلَا ؤَرَهْأَطَلَا ؤَرْتَعْلَا صُحَيْ أَنَاوْضِرْ يَلَاغَتَ هَلَلَا حَنْمَتَسْأَوْ
هَالَاوْ نَمَوَآبَتَاَلْأَوْ

Аллоҳ таолодан набавий, пок аҳли байтга хос бўлган ҳамда саҳобаю тобеинлар ва уларни дўст тутганларни ўз ичига оладиган розилигини тилайман.

طَطِيْحْ يَفِيْ ؤِيْأَوْعْلَا نَمَ أَطْفَحْ وَ ؤِيْلَجَلَا ؤَحْضَاوْلَا لُبْسَلَا كُوْلُسَلَا ؤِيْآدِهَ ؤِيْدَجْتَسْأَوْ
هَآطُخْ وَ إِطُخْلَا

У Зотдан яна очиқ-ойдин, равшан йўлларда юришга ҳидоят қилишини ҳамда хатокорлик ўринларида ва йўлларида адашиб юришдан сақлашини ёлвориб сўрайман.

فِيْرِيْشَلَا بَسْنَلَا نَمَ أَطَانِ ؤِيْرَقْبَعَا أَنَا سَحْ أَدُوْرُبِّيْ وَ بَلَلَا دِلْوَ مَلَا ؤَصْقُ نَمَ رُشْنَاو
هَالْحَبْ عُْمَآسْمَلَا يَلَحْتَاَذْقَع

Мен ўша улуғ насабдан безакларини қулоқлар ўзига зийнат қилиб тақиб оладиган бир мунчоқ тизиб, набавий мавлид* қиссасидан гўзал ва ғаройиб бир чопон қилиб тарқатамоқчиман.

*«Мавлид» аслида туғилиш, туғилган вақт ва пайт деган маъноларни англатади. Бу сўз кўпинча Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг туғилишларига ва уни нишонлашга нисбатан ишлатилиб, кейинроқ шу йиғинларда ўқиладиган Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг сийратларига доир қисқача маълумотларни ўз ичига олган, маълум жанрдаги рисоалар учун ҳам қўлланиладиган бўлиб қолган. Бу ерда айнан шу маъно назарда тутилган.

هَلْ لِبَابِ الْوُقُوفِ وَالْوَحَالِ نَفَ عِيَّوَقْلِهِ تُوُقَ وَيَلَاغَتِ هَلْ لِبَابِ الْوَحْبِ نِيَّعَتْ سَاوِ

Мен Аллоҳ таолонинг қудрат ва кучли қувватидан ёрдам талаб қиламан.
Зеро, Аллоҳдан ўзгада на қудрат, ва на қувват бор.

كِرَابٍ وَمَلَسَ وَوَلَّصَ مُهَلِّلِ مَيْلَسَاتِ وَوَالِصَ نَمِّي دَشٍ فَرَعَبَ مَيْرَكُلِّ الْهَرَبَقِ مُهَلِّلِ رَطْعِ
هَيْلَعِ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар
ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва
баракотингни ёғдиргин!

Изоҳ: Бу ибора дуо шаклидаги саловат бўлиб, ушбу мавлид китобида
мавзулар ўртасини ажратиш учун, бир пардадан бошқасига ўтишда
ажратувчи нақорат бўлиб хизмат қилади.

Бу нақорат «хушбўй қилгин» деган маънони англатувчи «аттир» калимаси
билан бошлангани учун, у билан ажратилган ҳар бир бўлак истеъмолда
«атр» деб номланиб қолган.

ИККИНЧИ АТР НАСАБИ ШАРИФ

ذُبَعْنُ بَابِ هَلْ لِبَابِ ذُبَعْنُ بَابِ مَلَسَ وَوَيْلَعِ هَلْ لِبَابِ لِيَّصَ دَمَّخُمَ أَنْ دِيَّسَ وَهُ لُوقَافِ دُغَبِ وَ
{وَيْلَعِ نَسْلِ الْهَلْ أَصْحَ تَدْمُحِ} دَمَّخُلِ الْهَبَّيَّ شُ هُمَّ سَاوِ بِلَطْمُ لُ

Сўнгра айтаман: У зот Абдуллоҳнинг ўғли саййидимиз Муҳаммад
соллаллоҳу алайҳи васалламдирлар. Абдуллоҳ эса Абдулмутталибнинг
ўғлидир. Унинг исми Шайбатул-ҳамддир. Унинг юксак хислатлари
мақталгандир.*

*Ушбу охирги жумла айрим нусхаларда тушиб қолган.

ءَاقَاتِ رِإْلِ يَمْتَنِي يَدِّا {رَيْغَمِ لُ هُمَّ سَاوِ فَا نَمَّ ذُبَعْنُ بَابِ وَرَمَعِ هُمَّ سَاوِ مَشَاهِ نَبِا
هَيْلَعِ}

هَبَّ السُّلْطَانُ بِرَأْفَةٍ تَمَّ طَنْ كَيْلِ سَادَةٍ وَ نَانَ دَعْنُ بِالدَّعْمِ نُبَّ رَا زَنْ نُبَّ رَضْمُ نُبَّ
هَبَّ أَوْ عَرَّاشُ لَاهَنْ عَكَسْمُ الْمَالِ سَلَّاهُ يَلَعَمِي هَارِبًا لِيَلْخَلَّ يَلَّاهُ عُغْفَرًا وَ هَبَّ سَلَّاهُ

Илѐс Музарнинг ўғли, у Низорнинг ўғли, у Маъаднинг ўғли, у Адноннинг ўғлидир. Мана шу гавҳарларини олийқадр, порлоқ суннат бармоқлари тизиб берган маржондир. Уни Иброҳим алайҳиссаломгача олиб чиқишдан Шориъ* ўзини тийди ва бундан бош тортди.

*Шориъ – шаръий қонунларни жорий қилувчи, юргазувчи дегани. Бу сўз фақатгина Аллоҳ таолога ва Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга нисбатан ишлатилади. Бу ерда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам назарда тутилган. Шу билан бирга, ушбу сўзни ишлатиш билан юқоридаги гаплар ваҳий асосида бўлганига ҳам ишора қилинган.

هُمَّ السُّلْطَانُ هَبَّ لِيَعْلَمَ سَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ
هَبَّ أَوْ عَرَّاشُ لَاهَنْ عَكَسْمُ الْمَالِ سَلَّاهُ يَلَعَمِي هَارِبًا لِيَلْخَلَّ يَلَّاهُ عُغْفَرًا وَ هَبَّ سَلَّاهُ

Насаб илмларига эга кишилар наздида, ҳеч шубҳасиз, Адноннинг нисбаси – мансублиги Исмоил Забиҳуллоҳ алайҳиссаломга етиб боради.

هُمَّ السُّلْطَانُ هَبَّ لِيَعْلَمَ سَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ
هَبَّ أَوْ عَرَّاشُ لَاهَنْ عَكَسْمُ الْمَالِ سَلَّاهُ يَلَعَمِي هَارِبًا لِيَلْخَلَّ يَلَّاهُ عُغْفَرًا وَ هَبَّ سَلَّاهُ

Порлоқ юлдузлардан тизилган бу мунчоқ нақадар буюк! Қандай қилиб шундоқ бўлмасинки, унинг қоқ ўртасида Саййиди жаҳон Расул акрам соллаллоҳу алайҳи васаллам бўлсалар?!

Шу ерга келганда муаллиф эҳтироси жўшиб, Шарафуддин Муҳаммад ибн Саъид ибн Ҳаммод Бусирийнинг (608-696х/1213-1295м) Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг мадҳларида ёзган «Ҳамзия» қасидасидан у зот алайҳиссаломнинг насабларига доир байтлардан иккита байтни иқтибос келтиради.

هُمَّ السُّلْطَانُ هَبَّ لِيَعْلَمَ سَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ
هَبَّ أَوْ عَرَّاشُ لَاهَنْ عَكَسْمُ الْمَالِ سَلَّاهُ يَلَعَمِي هَارِبًا لِيَلْخَلَّ يَلَّاهُ عُغْفَرًا وَ هَبَّ سَلَّاهُ

Бу шундай насабки, унинг безакларини олийжаноблик, юлдузларини Жавзо буржи мунчоқ қилиб тақиб олган деб ўйлайсан.

هُمَّ السُّلْطَانُ هَبَّ لِيَعْلَمَ سَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ يَلَّاهُ
هَبَّ أَوْ عَرَّاشُ لَاهَنْ عَكَسْمُ الْمَالِ سَلَّاهُ يَلَعَمِي هَارِبًا لِيَلْخَلَّ يَلَّاهُ عُغْفَرًا وَ هَبَّ سَلَّاهُ

Бу улуғворлик ва маҳобат мунчоғи нақдар гўзал-а! Сиз эса, Ё Расулуллоҳ, унинг ичидаги ҳимояланган беназир гавҳарсиз!

هُدًى رَاوِي قَارِعًا لَأَنْ يَزِلَّ دَرَوًا. ۞ لِيَهْلِكَ لِحَافِ سُنْمٍ يَلْعَا تَهْلِكُ لَهَا رَهْطٌ بَسَنَنْ مَوْبٌ مَرْكَأُو
هَؤُورٌ وَيَنْهَلُ هَدْرُومٌ يَفِ

Нақадар шарафли насабки, Аллоҳ таоло уни жоҳилиятнинг бузуқликларидан пок қилиб қўйибди?! Зайниддин Ироқий «Ал-Мавридул-ҳаний фи мавлидис-саний» номли китобида ўзининг бу борадаги бир хабарини келтириб, ривоят қилган.

Бу ерда имом Байҳақий Муҳаммад ибн Алийдан ривоят қилган қуйидаги ҳадис назарда тутилган:

Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам дедилар: «Албатта Аллоҳ азда важалла мени никоҳдан дунёга келтирди, зинодан дунёга келтирмади».

وَمَسَّ إِلَّ أَنْ وَصَّ دَاخِمَ الْإِبَابَا ۞ دَمَّ حُمَلٌ مَّ أَرَكُ ۞ لَإِلَّ طَفَحَ

وَمَأُو هَيْبَ أَيْلٍ وَمَدَّ نَم ۞ رَاعٌ مُمْ بِي صِي مَلَفَ حَافِ سَلَّ أُو كَرَت

Аллоҳ Муҳаммад алайҳиссаломни икром қилароқ, у зотнинг номларини муҳофаза этиш учун буюк бобларини Ўз паноҳида асради. Улар Одамдан то у зотнинг ота-оанларигача – барчалари бузуқликка яқин ҳам келишмади.

Изоҳ: Бу икки байт Ҳофиз Ибн Носириддин Димашқийнинг (777-842х/1375х1438м) қасидасидан олинган.

دَبَعَنْ يَنْبَحَ يَفُ ۞ رَدَبَ رَدَبَ وَ. ۞ يَهْلِكُ لِمَوْرَغِ رِي رَاسَا ۞ يَفِ ۞ وَبُنَّ لَأُرُونُ يَرْسُ ۞ أَرْسَ
هَلَّلَ دَبَعٌ وَنَبَّ أُو بَلَّ طُمُّ لَأ

Булар кўркам манглайларининг чизиқларида нубувват нури оққан даҳолардирлар. У зот алайҳиссаломнинг тўлин ойлари Абдулмутталиб ва унинг ўғли Абдуллоҳнинг пешонасида ярқираб зоҳир бўлди.

كِرَابٌ وَ مَلَسَ وَ لَصَّ ۞ مَهْلَلٌ لِمِ لَسَتَ وَ ةَ لَصَّ ۞ نَمِّ يَدَشِ ۞ فَرَعَبَ مَرْكَأُو لَأ رَبَقٌ ۞ مَهْلَلٌ لَأ رَطَع
هَلَّ عَ ۞

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

УЧИНЧИ АТР
ҲОМИЛА ДАВРИ

هَوَتْ رُؤُوسَ بَاقِ وَأُورُومَ سَجُورَ رَاهُظِ وَأَوَّيَّ دَمَّ حُمْلٍ وَتَقْوِي قِحَ زَارِبِ إِي لِعَا تَهَلَّلَ دَارًا مَلَو
هَانَ عَمَو

Аллоҳ таоло Ўзининг Муҳаммадий ҳақиқатини рўёбга чиқаришни, у зотни жисман ва руҳан сурату маънолари билан зоҳир қилишни ирода қилганда,

أَمْ أَنْوَكْتَ نَبَّابُ بِي حُمْلٍ لِبِي رَقْلٍ أَهَّصَحَّ وَهِي رَهْزَلِ أَمَّ آفَدَصَّ نَمَّ وَرَقَمَ يَلِ إِهَلَقَن
هَافَطَّ صُمْل

уни Омина Зухриянинг садафидаги қароргоҳига кўчирди. Қарибу Мужиб Зот уни Ўзи сайлаб олган бандасига она бўлиш учун ажратиб олди.

بَبُؤَبُؤَلِّ بَبَّصُّ لُكَّ أَبَّصَّ وَهِي تَأَذَلِ وَرَأُونُ أَلِ أَوْلَمَّ حَبَّ ضَرَّ أَلِ أَوَّاتِ وَأَمَّ سَلِ إِي فَيَ دُونَ وَ
هَافَصَّ مَيَّ سَن

Унинг Мустафо соллаллоҳу алайҳи васалламнинг зотий нурларига ҳомиладор бўлгани ҳақида осмонлардаю ерда жар солинди. У зотнинг сабосининг майин шаббодасига ҳар бир ошиқ талпиниб қолди.

يَنْ دَأُورَامَّ ثَلِّ تَعَنْ يَأُ وَأَوَّيَّ سُدُنُّ سَ الْلُحَّ تَأَبَّ نَلِ نَمَّ أَوَّبَدَجَّ لُؤُطَدَّ عَبُّ ضَرَّ أَلِ تَيَّ سُنَّ كَو
هَانَ جَّ يَنْ أَجَّ لُؤُجَّ شَلِ

Узоқ давом этган қурфоқчиликдан сўнг Курраи Замин набототдан ипак ҳуллаларни* кийди. Мевалар ғарқ пишиб, дарахтлар терувчиларга меваларини яқин олиб келди.

*Ҳулла – бошқа халқларда бир хил матодан тикилган пиджак ва шимдан иборат кийимлар тўпламини «костюм» дейилгани каби арабларда ридо ва изордан (тепа ва паскти либосдан) иборат кийим «ҳулла» дейилади.

رَسَّ أَلِ تَّحَّ وَهِي بَرَّعَلِ لِنُ سَلَّ أَلِ أَحَّ صَفَّ بِي شِي رُقْلِيَّ بَأَدُّ لُكَّ هَلَمَّ حَبَّ تَقَطَّن وَ
هَافَأَلَّ أَوَّوُجُّوَلِ إِي لَعَّ مَأَنَّ صَأَلَّ أَو

У зотнинг ҳомила бўлганларини ҳар бир жонвор қурайшликларга фасих араб тилида сўзлади ҳамда тахти равонлар ва бут-санамлар оғиз-бурунлари билан юзтубан йиқилдилар.

نَمَّ مَلَّ أَوْعَلَّ تَسَّ تَحَّ أَوَّهِي رَحَّ بَلِّ أَوَّابَّ أَوَّوَدَّ وَبِرَّاعَ مَلَّ أَوَّوَقْرَاشَ مَلَّ أُوَّشُؤُحُّ وَتَرَّشَّ أَبَّ تَو
هَافَيَّ حَّ سَأَكَّ رُؤُوسَلِ

Машриқу мағрибдаги паррандаю даррандалар ва денгиз жонзотлари ҳам бир-бирларига хушхабар беришди. Бутун борлиқ шодликдан хуррамлик косасидан сипқорди.

وَرَبَّخَبَرَ جَلَّ وَابَّ رَلَّ تَبَّرَ وَوَاةَ اَهْ كَلَّ تَكُهُتْ نَاوَمِنْ مَزَلَّ اَلْطَّابُّ نَجَلَّ تَرَّشُّبُ وَهَاتِ هُنَّ سِحَّ اَلْحِ يَفَ وَرِيَّ بَخْرُ بَحْلُ كُ

Жинлар у зотнинг замоналари соя солаётганидан хушхабар беришди, коҳинларнинг ҳоли хароб бўлди ва роҳиблар* даҳшатга тушди. Ҳар бир билимдон аҳбор* у зот алайҳиссаломнинг хабарларини гапиришга тушди ва у зотнинг гўзалликларининг зеболигидан тентираб қолди.

*Роҳиб – насроний дининг олими, диний раҳбари.

*Аҳбор – яҳудийларнинг диний олими, раҳбари.

هَبِّ رِبُّ لِرِّيَّ حَ وَ نِي مَلْ اَعْلَلِ دِّي سَبَّ تَلَمَّ حَ دَقْرُ كُنَّ اِنَّا اَهْلَ لِي قَفَمَ اَنَّمْ اَلِ يَفُ هُمَّ اَتَيْتُ اُو هَابُّ قُعُ دَمَّ حُ تَسُّ هُنَّ اَلْ اَدَّمَّ حُمَّ هِي تَعَّ ضَ وَ اِذِلَّ هِي مَسَّ وَ

У зот алайҳиссаломнинг онасига тушида келиб: «Сен оламларнинг саййиди ва мақхулуқотларнинг энг яхшисига ҳомиладор бўлдинг. Уни туққанингда Муҳаммад деб номла, чунки унинг оқибати албатта мақталгусидир», дейилди.

Изоҳ: Муҳаммад мақтов, олқиш маъносидаги «ҳамд» сўзидан олинган бўлиб, мақталган, доим, тўхтовсиз мақталаверадиган, мақтовга лойиқ деган маъноларни билдиради.

كِرَابٌ وَ مَلَسَ وَ لَصَّ مُمُّ لَلِ اِمِّي لَسَتْ وَ اَلَصَّ نَمِّي دَشَّ فَرَعَبَ مَيَّ رَكُّ لَ اَهْرَبَقُ مُمُّ لَلِ اِرْطَعَّ هِي لَعَّ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ТЎРТИНЧИ АТР

ТАВАЛЛУД АРАФАСИДА

ئەي ورمۇل لال اوقال زووشم يلع نارهش ملس وەي لع لال ي لص ول م ح ن م م مت ام لو
ه ل ل ا ذ ب ع ؤ ب ا ة ر و ن م ل ا ة ن ي د م ل ا ب ي ف و ت

Ривоят қилинган машҳур гапларга кўра, у зот соллаллоҳу алайҳи
васалламнинг ҳомилаларига икки ой тўлганда оталари Абдуллоҳ Мадинаи
Мунавварада вафот топди.

ارهش مەي ف ت ك م و ة ر ا ج ن ل ا ة ف ا ط ل ل ا ن م ي د ع ي ن ب و ل ا و خ ا ب ز ا ت ج ا د ق ن ا ك و
ه ا و ك ش و ة م ق س ن و ن ا ع ي ا م ي ق س

У киши Нажжор қабиласига тегишли Бану Адийлик тоғалари олдидан ўтиб,
уларнинг ичида бир ой бемор бўлиб туриб қолди. Улар у кишининг
беморликларига, касалларига қарашарди.

ن آو ة ر م ق ر ة ش ا ة ع س ت ح ج ا ر ل ا ي لع م لس و ة ي لع ه ل ل ا ي لص ول م ح ن م م مت ام لو
ه ا د ص ة ن ع ي ل ج ن ي ن ا ن ا م ز ل ل

Рожих сўзга кўра, у зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳомилаларига
қамарий тўққиз ой тўлиб, замонга ташналигининг ариши вақти келганда,

ئى س د ق ل ل ا ة ر ي ض ح ل ل ن م ة و س ن ي ف م ي ر م و ة ي س ا و د ل و م ة ل ي ل ة م ا ر ض ح

у зотнинг таваллуд кечалари оналарининг ҳузурига Ҳазиратул-Қудсдан*
чиққан бир нечта аёллар ичида Осиё ва Марям алайҳимассаломлар ҳам
ҳозир бўлишди.

* Ҳазиратул-қудсдан – жаннатнинг номларидан бири. Бу ибора луғатда
«Муқаддас кўрикхона» деган маънони англатади.

ه ا ن س ؤ ل ا ل ت ي ا ر و ن م لس و ة ي لع ه ل ل ا ي لص ة ت د ل و ف ا ض ا خ م ل ل ا ه د ح ا و

Уни тўлғоқ тутди ва Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламни жилваси
ялтир-юлтир қилиб порлаган нур ҳолида дунёга келтирди.

Шу ўринда муаллиф раҳматуллоҳи алайҳи ўз одатига кўра, иккинчи
бандда Бусурийнинг «Ҳамзия» қасидасидан иқтибос қилинган байтларнинг
давомидан яна олти байтни келтиради.

ء ا ر غ ة ل ي ل ة ن ع ت ر ف س ا ة
ئى ي ض م ك ن م س م ش ل ا ك ا ي ح م و

Қуёшдек порлоқ чехрангиз нақадар гўзал! Ўша ёрқин кеча у сабабли
ёришиб кетган эди.

БЕШИНЧИ АТР ТАВАЛЛУД ОНЛАРИ

ءَامَّسْ لَآ يَلِإِ ءَسْأَرَأَعْفَارِضِرَأَلِآ يَلَعِ ءَيْدِيْٓ اِعْضَاوَمَّسَوِ ءَيْلَعُ ءَلَلِآ يَلَصَزَزَبَوِ
ءَالُغَوِ ءَدَدُوْسِ يَلِإِغْفِرْلَآ كَلِإِذْبِٓ اِيْمُوْمِ ءَيْلَعُ لَآ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам икки қўлларини ерга қўйиб, бошларини
юксак осмон сари кўтарган ҳолда дунёга келдилар. У зот бу кўтариш ила
ўзларининг улуғликларига ва юксакликларига имо этар

ءُءَابِطٌ تَنْسَحِ يَدُّاِبُّبِجَلِّا ٓءَنَّاوِ ءَيْرَبِّلِآ رِئِاسِ يَلَعِ ءَرْدَقِدَّةٌ عَفْرِ يَلِإِ اِرِيْشُ مَوِ
ءَايَآجَسَوِ

ва бошқа барча махлуқотлардан қадрлари баландлигига ҳамда Аллоҳнинг
табиат ва хусусиятлари гўзал бўлган ҳабиби эканликларига ишора қилар
эдилар.

وِءَيْلِإِ رَظَنَ وَاَعْرُسُ مَلَبَقْ اَفِ ءَيْنَبِّلِآ كَيْتِ اِءِبُ فُوْطِيْ وُءَوِ بِلَطُّ مَلِا دَبَعُ ءُءُ مَأْتَعَدَوِ
ءَا نُّمِ رُوْرُسِ لَآ نَمَلَعَلَب

У зотнинг оналари Абдулмутталибни чақиртирди. У эса Каъбаи Муаззамани
тавоф қилаётган эди. Шу пайт у шошиб келиб, у зотни кўрди ва орзу қилиб
юрган шодлигига етишди.

نَمَّ اَمَّ يَلَعِ يَلِاَعَتَ ءَلَلِآ رُكُوشِ يَوِ ءَيْنَبِّلِآ صُوْلُخَبِ اُوْغَدِيْ مَاقَ وَاَرْغَلِآ ءَبَعُ كَلِآ لَءَلِخُدَاوِ
ءَا طَعُ اُ وِءَيْلَعِ ءَوِ

Абдулмутталиб у зотни порлоқ Каъбага олиб кириб, хулуси ният билан дуо
қилишга турди ва Аллоҳ таолога ушбу инъом этган, ато этган неъматни
учун шукроналар айтди.

ءَيْلِإِ لَإِ ءَرْدُقُلِآ دِيْبِ رُّسَلِآ غُوْطِقَمَّ اَنُّوْتَحَمَّ اَفِيْظَنَ مَّسَوِ ءَيْلَعُ ءَلَلِآ يَلَصَدِلُّوَوِ
ءَا نُّيَعِ ءَيْ اَنِّغَلِآ لُحُكُبَّ ءَلُوْحُ كَمَّ اَنِّيْ ءَدَّ اَبِّيْ ط

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам тоза, хатна қилинган, илоҳий қудрат
қўли ила киндиги кесилган, муаттар, хушбўй мой сурилган, икки кўзлари
лутфу иноят сурмаси ила сурмаланган ҳолда туғилдилар.

ءَاوْتَمَّ مَرْكَأُ وَاَدَّمْحُمُ ءَامَسَوِ مَعَطُأُ وَمَلَّوَأُ وِءَيْوَسِ لَآيَلِغَبَسَ دَعَبُ ءُدَجُ ءَنَتَخَلِّيْ قَوِ

Айтишларича, у зотни боболари роппа-роса етти кеча ўтгач, хатна қилдирган ва тўй қилиб, таом улашган ҳамда у зотга Муҳаммад деб исм қўйиб, тураржой, шароитларини яхши қилиб берган экан.

كِرَابٍ وَّمَلَسَ وِلَّصِّمٌ لِّلَّيْمِ لِسَتَّوَالِصِّ نَمِّي دَشِّ فَرَعَبَ مِّي رَكُّ لَأَ رَبِّ قٌ مَّ لِّلَّ رَطْعِ
هَلَّ عِ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ОЛТИНЧИ АТР

ТАВАЛЛУД ЧОҒИДА - ДУНЁ

وَهُتُّو بُنْ لَّ اَصْ اَهْ رَا هِي بِي غُ بِي اَرْغَ وُقْرَا وَّخَ مَلَسَ وِ هَلَّ عِ هَلَّ لَّ يَّ لَّ صِ هَتَّ دَالِ وَا دَنْ عَ رَا طَو
هَاتَّ حُ مَّ وِ يَلَّ اَعَّ تَ هَلَّ لَّ اُرَاتَّ حُ مَّ هَنْ اَبَّ اَمَّ اَلَّ عِ

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг таваллуд топиш онларида нубувватларига пойдевор қўйиш ва у зотнинг Аллоҳ таолонинг танланган ва сайланган бандаси эканларини эълон қилиш учун турли ғайриодатий ишлар, ғаройиб ҳодисалар юз берди.

مُؤْجِنَ لَّ تَمَّ حَ رَوَّ هِي نَ اَطَّ يَّ شِ لَّ سِ وُفْنِ لَّ اُو وَا وَا دَرَمَ لَّ اَهْ نَ عَ دُرَّ وَا اَطَّ فِ حُ اَمَّ سِ لَّ تَ دِي زَفِ
هَاقْرَمَ لَّ اَحِ يَ فِ مِّي حَ رُّ لَّ كِ تَ اَرِّي نَّ لَّ

Осмоннинг муҳофазаси кучайтирилди ва саркаш жинлар, шайтоний нафс эгалари ундан қувиб ҳайдалди. Ўтли юлдузлар ҳар бир малъунни чиққан заҳоти тошбўрон қиладиган бўлди.

مَحَّ لَّ اُ دَا هُو اَهُرُونُ بَ تَ رَانَ تَسَا وِ هِي رُزَلَّ اُ حُ نَّ اَلَّ مَلَسَ وِ هَلَّ عِ هَلَّ لَّ يَّ لَّ صِ هَلَّ لَّ اُ تَّ دَتَّ وِ
هَاتُّ رَوَّ

Нурафшон юлдузлар Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга паслаб, яқин келди. Уларнинг нури билан Ҳарамнинг пастлигу баландликлар мунаввар бўлди.

نَمَّ اَهْ اَرْفَ هِي رَصِّي قِ لَّ اَمَّ اَشَّ لَّ اُ رُو صُ قُ هَلَّ تَ اَعَّ اُ رُونُ مَلَسَ وِ هَلَّ عِ هَلَّ لَّ يَّ لَّ صِ هَلَّ عَ مَّ حَ حَ وِ
هَانَ عَ مَّ وُ هُرَادَ هَلَّ كِ مَّ حَ اَطَّبَ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам билан бирга бир нур чиқиб, у сабабли Қайсарийлар Шомининг қасрлари ҳам ёришиб кетди. У нурни ҳовлиси, уй-жойи Макканинг водийларида бўлган кишилар ҳам кўришди.

هَآوَسَوُ هَؤَكُمَسَنَآوَرَشُؤُنَآ غَفَرِي دَلِآ هَؤِي وَرَسُكُلِآ نِئِآدَمَلِبَابُ نَآوِي اِلَآ غَدَصُنَآو

Ануширвон баланд қилиб кўтариб, мустаҳкам, тик қилиб қўйган Кисравийларнинг Модондаги айвонлари ҳам вайрон бўлди.

آمَلُؤَوَلِ يَزِسُكُ كَلُمَلِآ رِي رَسَ رَسُكُؤ هَؤِي وُلُغَلِآ هَتَآفُرُشُؤ نَمُؤُ رُشَعَوُ غَبَرَأُ طِقَسَو هَآرَعَوُ هَبَآصَأُ

Унинг баланд қилиб кўтарилган ўн тўртта равоқи қулаб тушди. Кисро подшоҳлигининг тахти равони ҳам ўзига етган, бошига тушган даҳшат сабабли синиб кетди.

قَآرُشِآ وِرِي نُنُؤ لَآ هَرَدَبِ غُؤُلُ طَلِ هَؤِي سَرَآفَلِآ كَلِآ مَلِمَلِبَابُ هَؤُؤُبُ غَمَلِآ نَآرِي نِلَآ تَدِمَحَو هَآيْحُمُ

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг нурафшон тўлин ойлари чиқиши ва чехраларининг порлаши натижасида Форс мамлакатларидаги ибодат қилинадиган ўтлар ўчиб қолди.

فَآكُذِآ تَفَحَو هَؤِي مَجْغَلِآ دَالِبَلِآ نَمُؤ قَو وَ نَآدَمَهَ نِي بَتَآكُؤ هَؤَآسُ هَؤَرِي حُبُ تَضَآعَو هَآي مَلِآ كِي تَآهَؤُ غِي بَآ نِي جَآجُ ثَلِآ اُؤُؤ وَمُؤ فُكُؤ

Сава кўлининг суви қочди. У ажам юртларидан бўлмиш Ҳамадон ва Қум шаҳарлари ўртасида жойлашганди. Унинг жўш ураётган мавжининг шиддати тўхтаганда ўша сувнинг булоқлари ҳам қуриб қолди.

هَآمُ ظَلَلِ غُقُنِي هَآمَلُؤ بَقِ اُؤَبُؤ نُنُؤ كِي مَلِ هَؤِي رَبَوِ هَآلَ فِ يَ فِ هَؤَرَا فَمَ يَ هَؤَؤ هَؤَآمَسُ يَ دَآوَضَآ فَو هَآؤَلَلِ

Самова водийси сероб бўлиб, тўлиб тошди. У қуриқликдаги, чўл ўртасидаги биёбондир. У ерда бундан олдин ташна одамнинг томоғини ҳўллашга етгулик ҳам сув бўлмаган эди.

دَلَبَلِآؤ هَؤِي كَلُمَلِآ صَآرَعَلِبَابِ فُؤُؤ غَمَلِآ عَضُؤ وَمَلِبَابِ مَلَسَو هَؤِي لَعُؤ لَلِآ يَلِصُؤ دِلُؤ مَ نَآكُؤ هَآلَ خَ يَلِ تَحُيَآلَؤ هَؤَرَجُ شُؤ دَضُؤ غِي آلِ يَدَلِآ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам Макка майдонидаги маълум ва машҳур жойда, дарахтлари кеслмайдиган, ўсимликлари юлинмайдиган шаҳарда туғилдилар.

حُجَّارِ لَوْ اَوْ رَمَّ اَمَّ لُغَلِّ لَ لَ اَوْ قَا يَلَّ عِ اِهْمَوِي يَفَو اِهْرَهْ شِ يَفَو وَهَتْ دَالِ وِ مَاعِ يَفَ فَلَ تَحْ اَوْ
يَدَّلِ لِي فَلَ اِمَاعُ نَم لِّ وَا لْ اِغْيَ بَرَّرَهْ شِ رُشَعِ يَنَا ثِ نِي نُنْ اِلْ اِمُوِي رَجَفَ لِي بَقِ اَهَنَّ اِ
هَامَحَ وِ مَحَّ لَ لَ نَعِ يَلِ اَعَاتُ هَلْ لَ اِ هَدَّصَ

Уламолардан ривоят қилинган сўзларга кўра, у зот алайҳиссалом туғилган йил, ой ва кун ҳақида ихтилоф қилинган. Рожих гап шуки, фил йилининг рабиъулаввал ойининг ўн иккинчи куни тонг олдида туғилганлар. Ўшанда Аллоҳ таоло филнинг Ҳарамга келишини тўсиб, уни ҳимоя қилган эди.

كِرَابَ وِ مَلَسَ وِ لَصَّ مُمَّهَلْ لَ اِمِ يَلِ سَتَ وِ اَلَصَّ نَمِّ يَدَشِ فَرَعَبَ مَمَّ يَرَكُ لَ اِ هَرَبَقُ مُمَّهَلْ لَ اِ رَطَّ عِ
هَيْ لَ عِ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЕТТИНЧИ АТР РАЗОЪАТ ДАВРИ

نَحِيحَ بَهَلْ وُ بَا اَهَقْتَعَا يَّتِلَا هِي مَلَسَ اَلْ اُ هَبِي وُ ثُ هَتْ عَضْرَا مَثَّ اِمَّ اِيَّ اُ هُمَّ هَتْ عَضْرَا وِ
هَارَشُ بَبُ مَّ اَلَّ سَلَا وُ اَلَّ صَلَا هِي لَ عِ وَ دَالِ يَمِ دَنْعُ هَتْ فَا وِ

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламни бир неча кун оналари эмизди. Кейин Сувайба Асламия эмизди. Уни Абу Лаҳаб Муҳаммад зот соллаллоҳу алайҳи васаллам таваллуд топган чоғда у зотнинг суюнчи хабарларини олиб келганида озод қилиб юборган эди.

يَدَّلِ اَهْرَمَحُ هَلْ بَقِ تَعَضْرَا وِ هِي فَحَ هَبِ يَهْ وَ هَمْ لَسَ يَبَّ اَوْ حِ وُ رَسَمَ اَهْنُ بَا عَمُّ هَتْ عَضْرَا فِ
هَارَسَ نِي يَدَّلِ اَهْرَمَحُ نِي يَفِ دِمُ حِ

Сувайба у зотни катта эътибор ва мамнуният билан, ўзининг ўғиллари Масруҳ ва Абу Салмаларга қўшиб эмизди. У олдинроқ дин нусратидаги ишлари мақталган Ҳамзани ҳам эмизган эди.

هِي رَحِ اَهَبِ يَمِ هُوَسْ كِ وِ اَلْ صَبَّ هَنْ يَدَمَلَا نَم اَهْ يَلِ لُ اِ تَعَبَّ يَمَّ لَسَ وِ هِي لَ عِ هَلْ لَ اِ يَلِ صَ وِ
هَارَا وِ حِ يَرْضُ لَ اِ نُونُ مَلَا اِ دِيَّ اَرَا هَلْ كِيَّ هَ دَرَوَا نَا يَلِ اِ

У зотга салавоту саломлар бўлсинким, кейинроқ Сувайбага Мадинадан турли совғалар ва кийим-кечаклар юбориб турадиган бўлдилар. У ҳақиқатан ҳам шунга лойиқ эди. Бу ҳол ўлим элчиси унинг тансанини қабрга киргизиб, яширгунча давом этди.

هَذِهِ نُبَا فَالْخَلِ تَبْتَأْتَمَلْسَ لِي قَوَّيْ لِهَاجِلْ لَئِ فَا لِهَ مَوْقِدِي دِي لَعَلِّي وَهَكَذَا

Айтишларича, Сувайба жоҳилият жамоаси бўлган ўз қавмининг динида ўтган. Яна унинг мусулмон бўлгани ҳам айтилади. Ибн Мандаҳ бунда хилоф борилигини исбот этиб, айтиб ўтган.

هَذَا وَقَوْلِ هَذِهِ مَوْقِدِي لَمْ يَكُنْ دَرْدَقَ نَاكَ وَهَذِهِ دُعَا لِهَ مَوْقِدِي لَئِ فَالْهَاتَفُ لِهَ تَغَضَّرَأْمُثْ هَابَا

Кейин у зот соллаллоҳу алайҳи васалламни навқирон аёл Ҳалима Саъдия эмизди. Ҳамма унинг фақирлиги сабабли эмизишини рад этиб, кўнмаган эди.

هَذَا هُنْمُنِي مَيْلِ الْهَنْبَلِ رُدْرُدْبِ هَذَا يَدْتَرَدَّ وَيَشْعَلُ لِبَقْلِحْمَلِ دَعَبُ هَذَا شَيْعَبَ صَخَّافْ هَاخَا رَخَا لَنْ بَلْ أَوْ

Ўшанда кеч кирмасданоқ унинг турмуши ҳосилсизлик кетидан унумдор бўлиб кетди. Унинг икки кўкраги дурдек сутга тўлиб тошди. Унг кўкраги Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламни, чапи у зотнинг акасини сут билан таъминлар эди.

هَذَا يَشْلُ أَوْ هَذَا يَدَلُ فَرَأَشِلْ لَتَمَسَّ وَهَذَا يَنْغَرُ قَوْلِ أَوْ لَأَزُهُ لَدَعَبُ تَحَبَّصْ أَوْ

У ориқлик ва камбағаллик кетидан бой бўлиб кетди. Унинг қўлидаги қари урғочи туялар ва қўй-қўзилар семириб кетди.

هَذَا وَوَيْنَهُ لِهَ هَذَا يَعْزُبُ دُعَا لِهَ سَلْ زَرَطُ وَهَذَا يَنْوَرُ مَلْمُ لُكْ هَذَا يَنْجَنْعُ بَأَجْنَاوْ

Барча ранжу аламлар унинг ёнидан узоқлашди, ундан ариди. Бахт-саодат унинг гўзал турмуш либосига гул солиб, бегади.

كَرَابٌ وَوَيْلٌ سَوَّلَ صُمَّ لَلِ لِمَيْ لَسَتْ وَهَذَا لَصَّ نَمِّي دَشْفَرَعَبْ مَيْ رَكُّ لِهَ رَبَقٌ مُمَّ لَلِ لِرَطْعِ هَذَا يَعْ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

САККИЗИНЧИ АТР ГҶДАКЛИК ДАВРИ

يَلْعَمَاقِفِ ؕيَنْابَرَةَ اِنْعَبْرُهُشَلَا يَفِيْبَصَلْاَبَشْمَوْيَلَا يَفِيْبَشَيَنْاَكَو
قَطْنَلْاِحْيَصَفَبَرُوهُشَلَا نَمْرِغَسْت يَفِيْتَيَوْقَ وَسَمَخ يَفِيْشَمَوْثَالْت يَفِيْهَيَمَدَق
هَاقُو

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам раббоний иноят ёрдами билан бир кунда боланинг бир ойлик улғайишичалик улғаяр эдилар. Уч ойда той туриб, беш ойда юра бошладилар, тўққиз ойда фасих, равон гапира оладиган бўлдилар.

طَحُّنَمَازَاو ؕيَوْمَدَقَلْعُؤْنَمَاجْحَاوَاهَيَدَلَفِيْرَشَلَاوَرَدَصَدَنَاكَلْمَلْاَقَشَو
هَالَسَغَجَلْتَلْاَبَو نَاطِيْشَلَا

Ҳалиманинг олдида эканларида икки фаришта у зот алайҳиссаломнинг муборак кўкисларини ёриб, ундан уюган қон лахтасини чиқариб ташлашди ва ундан шайтоннинг улушини кетказиб, уни қор билан ювишди.

هَامَتَخْرُؤُبْنَلْمَتَاخَبَو هَاطَاخْمُت ؕيَنْاَمِيْاِنْعَامَو ؕمَكْحُهَالْمَو

Уни ҳикматга ҳамда иймон маъноларига тўлдиришди ва уни тикиб, нубувват муҳри билан муҳрлаб қўйишди.

لَمْكَايَلْعَمَلَسَو هَيَلْعُهَلَلَايَلَصْأَشَنَو ؕيَرْيَخْلَلِءْمُءْمُء نَمْفَلْاَبَحَجْرَفُهَانَزَوو
هَابَصَلْاِحَنَمْفَاَصْوَأَلَا

Улар у зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг маконатларини ўлчашган эди, умматларининг – энг яхши умматнинг мингтасидан оғир келди. У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам болалик пайтлариданоқ энг мукаммал сифатлар билан униб-ўсдилар.

هَاشَخْتِيْذَاخْبَاَصْمَبَاَصْيُنَانَمَّارَدَح ؕيَخْسُرِيْغَبَيَهَو ؕمُءَايَلْاِهَتَدَّرْمُت

Кейин Ҳалима у зотга ўзи қўрқиб турган бирор кўнгилсиз ҳодиса етишидан хавфсираб, қизғанган ҳолда, у зотни оналарига қайтариб берди.

رَفِئُولًا هُوَ ابْنُ نَمَاهٍ أَبِ حَفَّيْضٍ رُلَاةً دِيَّيْسَلَاةً حَمَّيْ أَيْ فِي فُؤْمَيْ لِحِ هُوَ لَعَلَّ عَتَدِ فَوَّهَ
هَاتِي حَب

Хушрўй Саййида Хадижа ҳаётлик кунларида Ҳалима Пайғамбар соллоллоҳу алайҳи васалламнинг олдиларига келди. Шунда у зот унга жуда кўп, ёмғирдек мўл совғалар ҳадя қилдилар.

هَوَّاءُ ابْنُ نَمَاهٍ طَسَبَ وَ هُوَ حَيْ رَأْلًا تَدَخَّ أَوْ هُوَ لِي لِمَاقِفٍ نِي نَحْمَوِي هُوَ لَعَلَّ عَتَمَدَقَ وَ
هَادَنَ وَ هُوَ رَبَطَ اسْبَ فِي رِشَلَا

Ҳалима у зотнинг ҳузурларига Ҳунайн куни ҳам келди. Шунда у зот унга туриб пешвоз чиқдилар, у зотни саховатпешаликлари тутиб, муборак ридоларини яхшилиқ ва саховат гилами ўлароқ тўшадилар.

نَمُ عُمَجَّةٌ ابْنُ حَصَلَاةٍ فِي أُمَّةٍ دَعْدَقَ وَ هُوَ رَزَلَا وَ نِي نَبَلَا وَ أَوْجُوزَ عَمَّ تَمَلَّ سَأَهَنَّا حَيْ حَصَلَا وَ
هَوَّاءُ ابْنُ تَأَقُثَ

Энг саҳиҳ гапга кўра, Ҳалима эри, болалари ва зурриётлари билан бирга мусулмон бўлган. Ишончли ровийларидан бир қанчалари уларни саҳобалардан ҳисоблашаган.

Ҳалима онамизнинг эрининг исми Ҳорис ибн Абдулуззо бўлиб, куняси Абу Кабша эди.

كَرَابَ وَ مَلَّ سَوَّلَ صُمَّ لَلَا مِي لَسَتَ وَ ةَالَصَّ نَمَّ يَدَشَ فَرَعَبَ مِي رَكُّ لَأَهَرَبَقُ مُمَّ لَلَا رَطَع
هُوَ لَعَلَّ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ТЎҚҚИЗИНЧИ АТР БОЛАЛИК ВА ЎСМИРЛИК ДАВРИ

هَوَّاءُ ابْنُ دَمَلَاةٍ لِي لِمُؤَبَّ تَحَرَّخَ نِي نَسَّ عَبْرًا مَلَّ سَوَّ هُوَ لَعَلَّ لَلَا لِي لَصَّ عَلَبَّ أَمَلَا وَ
هَوَّاءُ ابْنُ نُوْحَجَّ لَلَا بَعَشَبَ وَ أَوْءَابَ أَلَابَ هَوَّاءُ ابْنُ تَدَاعُ مُمَّ ثَ هُوَ وَ بَلَلَا

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам тўрт ёшга етганларида оналари у кишини олиб, Мадинаи Набавия томон йўлга чиқдилар. Кейин қайтаётиб, Абвода ёки Жаҳун довонидаликларида у кишига ўлим етди.

نَمْ دَعْبُ مَالِ سَلْ أَوْ أَلِ صِلِ أَيْ لَعِ أَعَجَّ وَزَيْتِ لِي أَيْ شَبَّ حُلِّي نَمْ أَيْ أُمُّ هَتْ نَضَاحُ هَتْ لَمْ حَو
هَالْ وَمَ تَرَا حِ نَبِ دِي ز

У зотни энагалари Умму Айман Ҳабашия* олиб келди. Уни у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам кейинчалик мавлолари Зайд ибн Ҳорисага турмушга бергандилар.

*Умму Айманнинг асли исми Барака бинт Саълаба бўлиб, ҳабашистонлик чўрилардан эди.

أَدَهْ يَنْبِ إِ لَنْ لِقَوِ هَيْ قُرَّ يَلْ عَ أَوْ هَلْ قَرَّ وَ هَيْ لِي هَمْ ضَفَّ بِلْ طُمْ لِي إِ دَبَّ عَ يَلْ عَ هَتْ لَمْ حِ دَا وَ
هَالْ أَوْ وَ هَرَّقَوْ نَمْ لِحَّ حِ بَّ فَّ أَمْ يَطْعَ أَنْ أَشَلْ

Умму Айман у зотни Абдулмутталлибнинг олдига олиб кирганида, Абдулмутталлиб у зотни бағрига босди, у зотга қаттиқ ичи оғриб, раҳми келди ҳамда у зотни юпатиб, чалғитишга ҳаракат қилди ва: «Бу боламнинг шаъни буюқдир. Уни ҳурмати жойига қўйиб, дўст тутган киши барака топсин! Аллоҳ хайрини берсин!» деди.

أَدَغْ أَمْ أَرِي تَكَ وَ هَيْ بَ أَلْ أَوْ هَسْ فَ نْ طِقَّ أَ شَطْعَ أَلْ وَ أَعُوجْ هَ أَبِ صِ يَ فِ كُ شَتَ مَ لَ وَ
هَ أَ فْ كَ فَّ مَ زَمَ رَ أَمْ يَ دَتَّ عَ أَ فْ

У зотнинг тўқ нафслари болаликлариданоқ на очлик ва на ташналикдан ҳаргиз шикоят қилмади. Кўпинча эрталабда бориб, замзам ичардилар ва шу билан кифояланар эдилар.

قِي قَشِ بِلْ أَ طُوبَا هَمْ عَ هَلْ فَ كَ هَيْ نَمْ لِي أَي أَ طَمْ بِلْ طُمْ لِي إِ دَبَّ عَ وَ دَجَّ أَمْ فِ بَ تَخِ يَنْ أَمْ لَ وَ
هَلْ لِي إِ دَبَّ عَ هَيْ بَا

Боблари Абдулмутталибнинг ҳовлисида ўлим уловлари чўктирилгач, у зотни оталарининг туғишган акаси, амакилари Абу Толиб ўз қафиллигига олди.

هَابَّرَ وَ نِي نَبِّ لْ أَوْ سَفَّ نْ لِي يَلْ عَ هَمْ دَقَّ وَ هَيْ مَحَّ وَ هَمْ هَ وَ يَ وَ قَدْ مَزَعَبَ هَتْ لَ أَ فْ كَبَ مَ أَ قَ فْ

У бу қафилликни кучли матонат билан, ҳиммату ҳимоя билан бажарди ва у зотни ўзидан ҳам, болаларидан ҳам устун қўйиб, тарбия қилди.

هُفَرَعٌ وَهُيْمُ اشْلَلِ دَالِبُّ لِيْلِيْلِ اَطُوْبُ اَهُمَعِ هِبَلِ حَرَّةٌ نَسَّ عَرَشَعِ يَتَنْتَا عَلَبِ اَمَلَو
هَآوَحٌ وَهُؤُبُّ نَلِ اِفْصَوُّ نَمُ هَزَاحِ اَمَبِ اَرِيْحَبُ بِيْهَارِلِ ا

Ўн икки ёшга етганларида у зотни аммакилари Абу Толиб Шом юртларига сафарга олиб чиқди. Роҳиб Баҳиро ўзи билган, ўрганиб чиққан нубувват сифатлари асосида у зотни таниб қолди.

الْوَرْحُ لَوُورِحِّ شَلِ اَهَلِ دَجَسِّ دَقِّ هِيْبَنَوِ وَهَلِ لَوُورِسَرَوِ نِيْمَلِ اَغَلِ اِدِّي سُّ هَارَا يِّيْنِ اِلِ اَقَوِ
هَآوُفِّي بِنَلِ اِلِ اِنِ اُدْجِسَيِ

У деди: «Мен уни оламларнинг саййиди, Аллоҳнинг расули ва набийи эканини кўрмоқдаман. Чунки унга дарахтлару тошлар сажда қилмоқда, улар фақат набийгагина сажда қиладилар.

دَقِّ هُؤُبُّ نَلِ اَمَتَا حِ هِيْفَتَكْ نِيْبَوِ هِيْوَ اَمُّ سَلِ اَهَمِ يَدَقُّ لِ اِبْتُكُّ لِيْ فُتَعَنْ دِجَنْ اِنِ اَوِ
هَالَعِ وَرُوْنَلِ اَهُمَعِ

Биз унинг мақтовини қадимий самовий китобларда кўрганмиз. Унинг икки кураги ўртасида нубувват мўҳри бўлиб, уни нур қоплаб, ўраб олгандир».

نَمُ زَوَا جِيْ مَلَوِ وَهَبِ عَجْرَفِ هِيْ دُوْهِيْ لِيْلِيْ نِيْ دِلِ هَا نَمِ هِيْ لَعِ اَفْوَحَتْ اَهُمَ يِلِ اَهُدْرَبُ هَمَعِ رَمَا وَ
هَارِصُّ بَسِّ دَقُّ مَلِ اَمِ اَشَلِ ا

Кейин у яҳудий динидаги кишилардан хавфсираб, амакиларига у зотни ортга қайтаришни буюрди. Амакилари муқаддас Шомдан нарига ўтмай, у зотни олиб Бусрога қайтди.

كِرَابٌ وَ مَلَسَ وِلَصٌ مُهَلَلِ اِمِيْلِسَتْ وَ اَلَصُّ نَمِيْ دَشِ فَرَعَبِ مِيْرَكُّ لِ اَهَرَبَقٌ مُهَلَلِ اِرْطَعِ
هِيْ لَعِ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎНИНЧИ АТР

БУСРОГА САФАР ВА ТҲЙ

هَيْتَ فَلَا عَجَبٌ دَخَلَ رَأْسُ يَفِي رِصْبٍ يَلِي رَفِئَةً نَسَنِي رَشَعًا وَسَمَّخَ لَبَّ أُمَّ لَو
هَانَ أُمَّبُ مُوقِي وَهُمُ دَخِي رَسِي مَاهُمُ أَلْغُ عَمَّ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам йигирма беш ёшга етганларида,
навқирон ёшдаги аёл Хадижанинг тижорат карвони билан Бусрога сафар
қилдилар. У зот билан Хадижанинг ғуломи Майсара ҳам бор эди. Майсара у
зотга хизмат қилар ва у зот кўзлаган ишларни бажарар эди.

أَلْظَهْرُ يَلِي لَامٌ ذِي فَعَفَ هَيْتَ نَارِضٌ نَلِي بِهَارِ أَرْطَسَنَدَةَ مَوْصِي دَلِي رَجَشَ تَحْتِ لَزَنَ وَ
هَأَوًّا وَفِرَاوُلَا

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам насроний роҳиб Настуронинг кулбаси
ёнидаги бир дарахт тагига келиб тушдилар. Настуро дарахтнинг кенг
соясининг у зот томон бурилиб, пана қилиб турагнидан у зотни таниб
қолди.

هُلَلَا هَصَّخٌ دَقُّ لُوسَرَرَو هَيْ قِنِي تَافِصُودٌ هَيْ بَنُّ أَلِ طِقِدَةَ رَجَّ شَلَلَا هَذَه تَحْتِ لَزَنَ أُمَّ لَاقِ وَ
هَأَبَّ حَوْلِي أَضْفَلَابِ

У: «Бу дарахтнинг тагига покиза сифатли набийгина, Аллоҳ олий
фазилатлар билан хослаган, сийлаган расулгина тушади», деди.

مَعْنَبُ هَبَّاجٍ أَفِي فَخْلَا هَمَّ أَلْغَلَلَّ أَرَاهُ طَبَّ سَأَهْرُمُ حَيْ نِي عِي فَأَهْرَسِي مَلَّ لَاقِ مُث
هَأَخَّ وَتَوَّ هَنَظَّ أُمَّ هَيْ دَلَّ قَحَفِ

Кейин махфий аломатларни билиш мақсадида Майсарага: «Унинг кўзида
қизиллик борми?» деди. Шунда у: «Ҳа», деб жавоб берди. Шундай қилиб,
унинг гумон қилиб турган, кўзлаб турган нарсаси тўғри бўлиб чиқди.

هَمَزُكَأَنَّ مُمُّ هَنَ إِفِي وَطَرِ نَسُحَ وَمَزَعِ قِصْبُ هَمُّ نُنُكَوْهُ قِرَافُتِ أَلَّ رَسِي مَلَّ لَاقِ مُث
هَأَبَّ تَجَّ أَوَّ هُوْبُّ نَلَابِ يَلَّ أَعْتُ هَلَلَا

Сўнгра у Майсарага: «Ундан ажрамагин, у билан чин азму қарор ва яхши
ният билан бирга бўл. Чунки у Аллоҳ таоло нубувват билан мукаррам
қилган ва танлаб олган кишидир», деди.

وَسَأَرِي لَعْنَا كَلَمَ وَهَيْ لُعِي فِي هَوْسَنَنْ يَبِي هَوَّ أَلْبِقُ مَعْجِي دَحُّ هَتْ أَرْفَهُ كَمَّ يَلِي دَاعِ مُث
هَأَلَّ طَأُ دَقِّ سَمَّ شَلَّ أَحْضُ نَمَّ فِي رِشَلَلَا

Кейин у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам Маккага қайтдилар. Хадижа
болохонада бир гуруҳ аёллар ичида туриб у зотни кутиб турар экан,
муборак бошлари устида иккита фариштанинг қуёшнинг нуридан тўсиб,
соя солиб турганини кўрди.

نَمَّ هَيْدَلْ عَدَّوْ اُوْبَهْ اَرْلَا هَلْ اَقْ اَمَبْ وَهَلْ كَرْفَسْ لْ اِيْفْ كَلْ اَذْ اِيْ اَرْ هَنْ اَبْ هَرْ سَيِّمْ اَهَرْ بَحْ اُوْ
هَمْ نَوْ اَهْ بَرْ رَا جَّ تَلْ اَكُلْ تْ اِيْفْ هَلْ لْ اَفْ عَا ضَوْ هَيْ صَوْلْ ا

Майсара унга ўша нарсани тамомий сафар асносида кўрганини ҳамда унга роҳиб айтган ва унга тайинлаган тавсияни айтиб берди. Аллоҳ ушбу тижоратда фойдани, даромадни икки барабар кўп қилиб берди.

اَهْ سَفَنْ يَلْ اِيْلْ اِهْتَبَطَخَفْ هَيْ رَبِّ لْ اِيْلْ اِيْلْ اِهْلْ اَلْ اُوْسَرْ هَنْ اَهْتَعَمَسَوْ تْ اَرْ اَمَبْ هَجْ يَدَحْلَنْ اَبَفْ
هْ اِيْرَبْ يَطْ هَبَنْ اَمَّ اِيْلْ اَنْ مَّ مُشْتَلْ

Хадижа розияллоҳу анҳога кўрган, эшитганларидан у зотнинг Аллоҳнинг бутун махлуқотларга юборган Расули эканлари равшан бўлди ва у зотга иймон келтириш билан унинг ёқимли ҳидининг хушбўйлигини ҳидлаш учун у зотга ўзи учун совчи бўлди.

نِيْدَوْلْ ضَفْلْ اَهْ يَفْ اُوْبَعَرْ فْ هَيْ قَّتْ لْ اَهْرَبْ لْ اِهْدَمْ هَيْ لْ اِهْتَعَدْ اَمَبْ هَمْ اَمَّ عْ اَرْ بَحْ اَفْ
هْ اَوْ هَيْ مَوْ قَلْ اَنْ مَّ لْ كَبَّ سَحْ وِلْ اَمَّ وِلْ اَمَّ جْ و

У зот ушбу олийжаноб, парҳезкор аёлнинг таклифини амакиларига айтдилар. Улар Хадижанинг фазли, дин-диёнати, жамоли, моли ва насаби эътиборидан унга рағбат билдиришди. Ҳамма у зот соллаллоҳу алайҳи васалламни ҳавас ҳам қилди.

دِمَّ اَحْمَبْ هَلْ اَلْ اَدْمَحْ نَنْ اُدَّعَبْ مَّ لَسَوْ هَيْ لَعْ هَلْ لْ اِيْلْ صْ هَيْ لَعْ اِيْنْ ثْ اُوْبَلْ اَطُوْبْ اَبَطَخْ و
هْ اَرْ سْ هَيْ فْ دَمَّ حُيْ مَّ يَطْعْ اَبَنْ هَلْ دَعَبْ هَلْ لْ اَوْ وُهْ وِلْ اَقْ وْ هَيْ نَسْ

Абу Толиб никоҳ хутбасини ўқиди ҳамда Аллоҳга юксак мақтовлар билан ҳамд айтгач, у зот соллаллоҳу алайҳи васалламни мақтади ва: «Аллоҳга қасамки, бунинг ишлари мақталадиган бир буюк келажаги бордир», деди.

اَهْتَدَا عَسْرَقْ بْ اَسْلْ اَهْوَحْ اَلْ يَقْ وَ اَهْمَعْ لْ يَقْ وَ اَهْوَبْ اَمَّ اَلْ سَلْ اَوْ هَلْ اَلْ صَلْ اِهْتَعَدْ هَنْ مْ اَهْ جَّ وَرْ فْ
هَمْ سَلْ لِيْلْ خَلْ لْ اَمَّ سَابْ اِيْلْ اَلْ اِلْ اِهْدَالْ وَاَلْ كْ اَهْدَلْ وَاَوْ هَيْ لَزَالْ ا

Хадижани бахти кулиб боққани сабабидан отаси, бир қавлда амакси, яна бир қавлга кўра, акаси у зот соллаллоҳу алайҳи васалламга турмушга берган. У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам Халилнинг номини қўйган ўғилларидан бошқа барча фарзандларини Хадижадан кўрган эдилар.

كِرَابْ وَّ مَّ لَسَوْ وِلْ صَّ مَّ هَلْ لْ اِمَّ يَلْ سَتَوْ هَلْ صَّ نَمَّ يَدَّ شْ فَرْعَبْ مَّ يَرْ كَلْ اَهْرَبْ قْ مَّ هَلْ لْ اِلْ رَطْعْ
هَيْ لَعْ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва

баракотингни ёғдиргин!

ЎН БИРИНЧИ АТР КАЪБАНИНГ ТАЪМИРИ

وَعَبَّعَ كُلُّ الشَّيْءِ رُقُوتَ نَبِّ نَسْنَسَ نَيْثَ الثَّوَّاسِ مَخَمَّسَ وَسَوَّهَ لَعْلَ لِيَّ لَصَّ عَ لَبَّ أَمَّ لَوَّ
وَوَّغَّ فَرَّ دَارًا لُكَّ فِدَّوَسَ أَلَّ رَاحَ لَ عَ فَرَّ يَ فِ اَوْعَ زَانَتَ وَ عِيَّ حَ طَبَّ أَلَّ لَ وُيَّ سَ لَ اَبَّ اَوْعَ اِصْنِ اِ
هَ اَجَّرَ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам ўттиз беш ёшга кирганларида Қурайш Каъбани қайта қуришга киришди. Чунки у Абтахнинг сели туфали ёрилиб кетган эди. Ҳажарул-Асвадни қўйиш устида низолашиб қолишди. Улардан ҳар бири уни қўйишни истар ва шуни умид қилар эди.

يَلَّ اِ اَوْعَ اَدَتَّ مُثَّ عِيَّ بَّ صُ عَ لَ اِ تَ يَّ وَّ قَ وَّ لَ اِ تَ قَ لَ اِ يَ لَ عَ اَوْ فَ لَ اِ حَ تَ وَّ لَ اِ قَ لَ اِ وَّ لَ يَ قَ لَ اِ مُ طَ عَ وَّ
هَ اَنَّ اَوْ بَ اِ صَّ يَّ اَرَّ يَ ذِ يَ لَ اِ رَمَّ اَلَّ اِ اَوْضَّ وَّ فَ اِ صَّ نَ اِ لَّ اِ

Гап-сўз кўпайиб, урушишга қасам ичишди, ирқчилик авжига чиқди. Кейин бир-бирларини инсофга чақириб, ишни тўғри фикрлай оладиган ва ўйлаб иш кўрадиган кишига топширадиган бўлишди.

هَلَّ لَ اِ لَّ يَّ لَ صَّ يَّ بَّ نَ لَ اِ نَ اِ كَ فَ عِيَّ بَّ يَّ شَ لَ اِ رَ نَ دَّ سَ لَ a بَّ a نَ مَ لَ a خَ a دَ Lَّ وَّ a مَ يَ Kَ a حَ Tَ Bَ Mَ Kَ a حَ Fَ
هَ اِضَّرَّ نَ وَّ هَ لَ Bَ Qَ Nَ a نَ Lَ Kَ وَّ Nَ Yَ Mَ a لَّ a اَ Dَ a وَّ Lَ a Qَ Fَ Lَ a Xَ a Dَ Lَّ وَّ a Mَ Sَ وَّ هَ Yَ Lَ E

Улар Бану Шайбалик Ҳарам хизматчилари* эшигидан биринчи бўлиб кирган кишини ҳакам қилишга ҳукм қилишди. Ундан биринчи кириб келган киши Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам бўлдилар. Шунда улар: «Бу Аминку! Ҳаммамиз уни қабул қиламиз ва унга рози бўламиз», дейишди.

يَ Fَ Rَ a Hَ Lَ a Eَ a Vَ a Fَ Eَ Yَ Lَ o o Mَ Lَ a a Dَ a Yَ Fَ Mَ Kَ a Hَ Lَ a Bَ a Hَ a Vَ a Nَ o Kَ a Yَ o Nَ a o u_ a r Mَ o Nَ a Bَ o u_ o r_ b_ a o
هَ a Q_ a T_ o Mَ Yَ Lَ a Iَ a Eَ a Yَ Mَ a Jَ a Lَ a Bَ a Q_ a Lَ a Eَ a F_ a R_ a T_ o Nَ a R_ a M_ a M_ a T_ o B_ o T_ o

Улар у зотга ушбу ташвишли ишда ҳукмрон ва раҳбар бўлишларига рози эканларини айтишди. Шунда у зот Ҳажарул-Асвадни бир кийимга қўйиб, уни қабилалар барчаси биргаликда у кўтариб олинадиган ергача кўтариб боришларини буюрдилар.

نَمَّ دَتْرَاوْ شَيْرُقْ هَتْ بَدَكَ وَ هِي وَرَوِ لِقَعْ يَذُ لُكْ وَ قِيَّيْ صِلْ هَقْ دَصْ وَ هِتْ لَيْلِ يَفِ دَاعْ مُثْ
هَأَوْعْ أَوْ نَأْطِيَّيْ شِلْ هَلْضَا

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам шу кечанинг ўзида қайтиб тушдилар.
Сиддиқ ва барча ақлу тафаккурли кишилар у зотни тасдиқлашди. Бароқ
Қурайш у зотни яна ёлғончига чиқарди, шайтон залолатга кетказган ва
адаштирган кишилар муртад бўлдилар.

كِرَابَ وَ مِّلَسَ وَ لَصَّ مُمَّهَلْ لِمَيْ لِسَتَ وَ هَالَصَّ نَمَّيْ دَشْ فَرَعَبَ مَيْ رَكْلَ لْ هَرْبَقْ مُمَّهَلْ لِرَّطْعَ
هَيْ لَعْ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар
ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва
баракотингни ёғдиргин!

ЎН БЕШИНЧИ АТР ДАЪВАТНИНГ ЁЙИЛИШИ

وَبَنَامَ آفَ هَيْ مَسْ وَمَلْ مَائِي أَلَا يَفِي هَلْ لُ لُسَرُّ هَنْ أَبْ لِيْ أَبْ قَوْلَا يَلَعْ هَسْ فَنَ ضَرَعْ مُثْ
هَأَضْرَبُ هَلْ لُ مُمَّهَصَّ تْ خِرَاصْ نَأْلَا نَمَّ هَتْ سَ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳаж мавсуми кунларида қабилаларга
ўзларининг Аллоҳнинг расули эканларини айтиб, тушунтирдилар. Ўшанда
ансорлардан Аллоҳ Ўз розилиги учун ажратиб олган олти киши у зотга
иймон келтирди.

رَهَظْ وَ أَوْفَرَ صَنَامُثْ هَيْ قَحَّ هَغَّيْ بَ هُوْغْ يَابَ وَ أَلْجَرَ رَشَعْ يَنْ ثَلْ لَبْ أَوْلَا يَفِي مُمَّنْ حَحَّ وَ
هَأَوَامْ وَ هَلْ قَعْمَ تَنَ كَفَ هَنْ يَدَمْ لِبَابْ مَالْ سِإْ

Келаси йили улардан ўн икки киши ҳаж қилди ва у зотга ҳақиқат
байъатини қилишди. Кейин қайтиб кетишди. Шундай қилиб, Ислом
Мадинада зуҳур қилди ва у Исломнинг қўриқхонаси ва турар жойи бўлиб
қолди.

هَيْ سَ وَأَلْ لِيْ أَوْلَا نَمَّ نَاتْ أَرْمَ أَوْ هَتْ أَلْ ثَوَّ وَ لَانُ وَغَبْ سَثْ لْ أَلْ يَفِي هَيْ لَعْ مَدَقَّ وَ
هَأَرْسَ هَحَّ حَ أَبْ يَقِيْنَ رَشَعْ يَنْ ثَلْ مَيْ لَعْ رَمَّ أَوْ هُوْغْ يَابَ فَ هَيْ حَرْجُ لْ أَوْ

°نُكَيْ مَلَفْ اَهْنَمَنْ بَلْ °وَأَمْحَلْ عَايْتَبَا اُوْدَارَاوْ ةِيْعَانُخْلِلْ دَبْ عَمْرُمُ اِيْلَعْدِي دُقْب رَمَو
هَ اَوْحْ دَقْ كَلْ ذَنْ مَرِيْ شَلْ اَهُؤَابْخْ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам Қудайдда Умму Маъбад Хузоъиянинг олдидан ўтиб қолдилар. Улар ундан гўшт ва сут сотиб олмоқчи бўлишди. Аммо унинг чодирда улар истаган бирор нарса йўқ эди.

Қудайд – Робиғ билан Суҳайб ўртасидаги жой.

Умми Маъбаднинг исми Отика бинти Холид бўлган.

°تَنْدَأْفْ اَوْبَلْحْ يَفْ اَهَنْدَأْتَسَفْ ةِيْعِرْلِلْ نَعْدُجْ لَلْ اَهْفَلْخْ تَيْبَلْ اِيْفِ ةِاشْ يَلْ رَظَنْفْ
هَ اَنْبَصَّ اَلْ بَلْحْ اَوْبَنْ اَكْوَلْ تَلْ اَقْوْ

Шунда Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам уй ичидаги ориқлигидан подадан қолган бир қўйга қарадилар-да, уни соғишга изн сўрадилар. У изн бердию: «Агар унда сут бўлганида, уни ўзимиз соғиб олган бўлардик», деб қўйди.

مَوْوَقْلِلْ نَمُّ اَلْ كَيْ قَسَّوْ بَلْحْ وُ تَرْدَفْ ةِيْلَوْ وُ ةَالْوَمَ هَلْ لَلْ اَعْدَوْ اَهْنَمَ عَرَّضْ لَحَسَمَفْ
هَ اَوْرَاوْ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам унинг елинини силадилар ва Хожалари ҳамда Валийлари бўлмиш Аллоҳга дуо қилдилар. Шунда унинг елини сутга тўлди ва у зот уни соғдилар. У зот қавмдаги ҳар бир кишига сут ичириб, қондирдилар.

هَبَبَ ةَدَفْ نَبَلْ لَلْ اِيَارَوْ دَبْ عَمْرُمُ وُبَّ اَعَاَجْ ةِيْلَجْ ةِيْ اَهْ اِيْدَلْ ةَرْدَاغْ وَاَنْ اِلْ اَلْمَوْ بَلْحْ مُثْ
هَ اَصْقَاْ يَلْ اِلْ بَلْحْ غَلْ

Кейин яна соғиб, идишларни тўлдирдилар-да, уни Умму Маъбаднинг ҳузурида бир равшан мўъжиза ўлароқ қолдирдилар. Абу Маъбад келди-да, сутни кўриб, қаттиқ ажабланди.

لُجْرَانْ بَرْمَ تَلْ اَقْوْفْ ةِيَنْبَلْ لِيْ ةَرْطَقْبْ صَبْتِ تَيْبَلْ اَبْ بَلْحْ اَلْ وَاَدَمَ كَلْ اَنْ لَلْ اَقْوْ
هَ اَنْ عَمَ وُ هُنْ اَمْتُجْ اَذْكَ وَاَذْكَ كَرَابُمْ

У: «Бу сенга қаердан келди? Ахир уйда лоақал бир томчи сут берадиган соғин қўй йўқ эди-ку?!» деди. Шунда у: «Жисму жони баракали, ундай, бундай бир киши олдимиздан ўтиб қолди...», деди.

هَانَادُوْةَ عَبَّتْ اَوْ هَبَّ نَمَّ اَلْهُرُّ وَاَوْ لَوْلَا هُنَّ اَبَّ عِيَّهَلْ لِكَبَّ مَسْقَاً وِشِي رُقُبَّ جِاصْ اَدَّهَلْ اَقَوَفْ

Абу Маъбад: «У Қурайш қабиласининг соҳибидир», деди ва агар у зотни кўрганида, у зотга иймон келтириб, эргашишини ва яқин бўлишини айтиб, барча олиҳалар номи билан қасам ичди.

عِيَّهَلْ لِكَبَّ مَسْقَاً وِشِي رُقُبَّ جِاصْ اَدَّهَلْ اَقَوَفْ
هَانَادُوْةَ عَبَّتْ اَوْ هَبَّ نَمَّ اَلْهُرُّ وَاَوْ لَوْلَا هُنَّ اَبَّ عِيَّهَلْ لِكَبَّ مَسْقَاً وِشِي رُقُبَّ جِاصْ اَدَّهَلْ اَقَوَفْ

У зот робиъулаввал ойининг ўн иккинчисида душанда куни Мадинага кириб келдилар. У зот туфайли ушбу мусаффо Мадинанинг ҳамма тарафи ёришиб кетди. У зотни ансорлар қабул қилиб олишди. У зот Қубога тушиб, унинг масжидини тақво узра бино қилдилар.

Мадина олдин Амолиқлардан Ясриб исмли киши номи билан аталар эди. Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳижрат қилиб борганларидан сўнг, уни «Тайбаҳ» (гўзал, хушбўй, ёқимли) деб атадилар. Чунки Ясриб сўзи «ёмонлик» маъносини билдирар эди. Кейинроқ шаҳар «Мадинатун-Набий», «Мадинатун-набавия», яъни «Пайғамбар шаҳри» деб номланадиган бўлди. Ўрта асрларга келиб, уни «Ал-Мадинаҳ ал-Мунаввараҳ» – «Мадинаи Мунаввара» деб номлаш урф бўлди.

كِرَابٌ وَّ مَلَسَ وَّلَّصَّ مُمَّهَلْ لِمَيْلَسَتْ وَاَلَصَّ نَمَّيَّ دَشْرَ فَرَعَبَ مَيْرَكُ لْ اَهْرَبَقُ مُمَّهَلْ لِرَطْعَ
هَانَادُوْةَ عَبَّتْ اَوْ هَبَّ نَمَّ اَلْهُرُّ وَاَوْ لَوْلَا هُنَّ اَبَّ عِيَّهَلْ لِكَبَّ مَسْقَاً وِشِي رُقُبَّ جِاصْ اَدَّهَلْ اَقَوَفْ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎН САККИЗИНЧИ АТР У ЗОТНИНГ ХИЛҚАТЛАРИ

عِيَّهَلْ لِكَبَّ مَسْقَاً وِشِي رُقُبَّ جِاصْ اَدَّهَلْ اَقَوَفْ
هَانَادُوْةَ عَبَّتْ اَوْ هَبَّ نَمَّ اَلْهُرُّ وَاَوْ لَوْلَا هُنَّ اَبَّ عِيَّهَلْ لِكَبَّ مَسْقَاً وِشِي رُقُبَّ جِاصْ اَدَّهَلْ اَقَوَفْ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам хилқат ва хулқда энг мукаммал инсон, улуг шахсият, порлоқ ва юксак сифатларга эга зот эдилар. Ўрта бўй, бироз қизиллик аралашган оқ рангли эдилар. Кўзлари кенг, сурма сурилгандек. Киприклари узун. Қошлари ёйдек ва чўзиқ.

نَبِيٌّ دَخَلَ لَيْلَةَ الْهِجْرِ مِنْ بَيْتِ جَدِّهِ عَسَاوُ هَنْسَحَ مَفْلُحٌ عَسَاوُ نَانَسْ أَلْجَلْفُ مَهْ أَنْ قُلْنَا نِيْنُ رُغْلَا نَسَحَ بِأَذِي دَحْ أَضَعَبِ هَفْنَا يَفْ أَرْي

Тишларининг ораси очиқ. Оғизлари кенг, гўзал. Пешоналари кенг, ҳилол каби эди. Яноқлари теккис. Бурунларида бироз дўнглик кўринар эди. Бурун тоғайлари гўзал, қийғирбурун эдилар.

ثَكَبِقْعُلْ لِحَلِّ لَيْلَةِ قَدْسِي دَارَكُلْ لِحَضْرِي فَكُلْ طَبَسْ نِيْبِيْ كُنْمَلْ نِيْبِيْ بَامْ دِيْغَبْ هَيْلَعُ هَلْ لِيْ لَصْ هَيْ فَتَكَنْ نِيْبَوِ هَيْ نُدْ أَلْ مَحْ شَلْ يَلْ أُرْغَشْ سَأْرَلْ مِيْ طَعْ هَيْ جَلْ لْ أَلْ عَوْ رُوْنَلْ أَمَّ عَدَقْ هُوْبُّ لْ أَمَّ تَخْ مَلْ سَوِ

Икки елкалари ораси узоқ, кафтлари кенг, бўғимлари гўштли, товонлари камгўшт, соқоллари қалин, бошлари катта, сочлари қулоқларининг юмшоқларига тушган эди. У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг икки кураклари ўртасида нубувват муҳрлари бор бўлиб, уни нур қоплаб, ўраб турар эди.

هَيْ كُنْسَمَلْ تَحْفَنْ لْ نَمُ بِيْ طَأْ هُفْرَعْ وَوُلْ وُلْ أَلْ مَلْ سَوِ هَيْ لَعُ هَلْ لِيْ لَصْ هُوْ قَرَعَوْ هَاقَتْ رَأْبَبْ صُنْمُ طَخْنِيْ أَمَّنْ أَلْ هَتْ يَشْمُ يَفْ أَلْ فَكَتْ يَوِ

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг терлари марварид каби эди. Унинг бўйи мушкнинг ҳидидан ҳам хушбўй эди. У зот юрганларида худди баланд тепаликдан тушаётганга ўхшардилар.

رَأْسِ أَسْمَانٍ مُدَجَّيْ فَيْ رِيْ رِشَلْ هَدِيْ بَحْفِ أَصْمَلْ أَحْفِ أَصْمَلْ سَوِ هَيْ لَعُ هَلْ لِيْ لَصْ نَأَكْ وَ نِيْبُ نَمُ هَلْ هَسَمُ فَرْغِيْ فَيْبَّ صَلْ سَأْرَ يَلَعُ أَعْضَيْ وَ هَيْ رَهَبَعٌ حَائِرْ مَوْيَلْ هَارْدِيْ وَ هَيْ بَّ صَلْ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам кўришадиган кишилари билан муборак қўллари ила кўришардилар. Натижада ўша одам ўз қўлида кечгача абҳарий* бўйларни туяр эди. У зот қўлларини ёш болаларнинг бошларига қўяр, у зотнинг айнан ўша болани ушлаганлари болаларнинг орасида танилиб, яққол билиниб турар эди.

Абҳарий – жасмин ва шу каби ўсимликлар ҳиди.

رَأْمَلْ هُتَعَانْ لُوقِيْ هَيْ رَدْبَلْ لَيْلِيْ لَلْ يَفْرَمَقُلْ أَلْ تَفِيْ رِشَلْ أُهُجْ وَوُلْ أَلْ تَيْ هَارِيْ رِيْ رِيْ شَبَّ أَلْ وَ هَلْ شَمُ هَدَعَبْ أَلْ وَ هَلْ بَق

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг муборак юзлари бадр* кечасидаги ой каби порлаб турар эди. У зотни мақтаган киши: «У зотдан олдин ҳам, кейин ҳам у зотнинг ўхшашларини кўрмадим ва бошқа бирорта ҳам инсон кўрмайди», дер эди.

Бадр – ўн тўрт кунлик ой, тўлин ой.

كِرَابٍ وَمَلَسَ وَصَّ مُهَلِّلِ مَيْلَسَاتٍ وَوَالِصِّ نَمِّي دَشٍ فَرَعَبَ مَيَّرَكُلِ الْهَرَبَقِ مُهَلِّلِ رَطْعِ
عَلَّيْ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎН ТЎҚҚИЗИНЧИ АТР ХУЛҚ-ОДОБЛАРИ

هُبَّوْثُ غُفْرِيَّ وَوَالِعَنْ فُصْحَ يَدِ غُضَّوْثِ لَأَوْءَايَ خَلِّ دِي دَشٍ مَلَسَ وَوَالِعَ هَلِّ لِي لَصَّ نَأَكْ وَ
نِي كَأَسْمَلِ أَوْءَارِقُ فُلِّ بَحِّي وَوَالِعَ رَسْرَةَ رِي سَبَّ هَلِّ هَلِّ مَدِخِي فُ رِي سَيَّ وَوَالِعَ شُ بُلِّ حَيَّ وَ
وَرُقْفُ لَأَوْءَارِقُ دَأَرْ قِفُ رُقْحَيَّ أَلِّ وَوَالِعَ زِيَّ أَنْ جُ غِي شِي وَوَالِعَ ضَرَمُ دُوعِيَّ وَوَالِعَ مَسَلِّ جَيَّ وَ
هَأُوشَأْ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам ўта ҳаёли ва тавозели эдилар. Ковушларини ямар, кийимларини ўзлари тикар, қўйларни соғар ва аҳлларининг хизматида гўзал бир суратда елиб-югурар эдилар. У зот фақирларни ва мискинларни яхши кўрар, улар билан бирга ўтирар, уларнинг касалларини кўргани борар, жанозаларига қатнашар эдилар. Фақирлик тупроққа ўтиргизиб, ташвишга солган бирор кишини паст санмас эдилар.

أَلِّ وَوَالِعَ دُبُّ غُلِّ يَدَّوَالِعَ مَرَأَلِ عَمِّي شَمِّي وَوَالِعَ كَيْ أَمِّ بَدَّحْ أَلِّ بَأَقِيَّ أَلِّ وَوَالِعَ مَلِّ لَبِّ قَيَّ وَ
هَأُضَرِّ لِي ضَرِّي وَوَالِعَ تَلِّ لَبِّ ضَعِّي وَوَالِعَ كُؤُلِّ مَلِّ أَبَائِي

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам узрни қабул қилар, бирор кишига у ёқтирмайдиган ҳолатда рўпара бўлмас эдилар. Бева аёллар ва қуллар билан бирга юрар, подшоҳлардан ҳайбатланмас, Аллоҳ таоло учунгина ғазабланар ва У Зотнинг розилиги учунгина рози бўлар эдилар.

هَافَكَ دَبَّعْ لَأَفْكَ لِهَيْلِ تَعْفُرْ إِذْ إِ نَمَ آيَ ۞ يَطْعُ لِبَابِ نِي دَيْ لَطَسَ أَبَ آيَ مُ ۞ لَلِ

Аллоҳим! Эй икки қўлини ҳадялар билан кенг очувчи Зот! Эй Ўзига банданинг қўллари кўтарилганда уларга кифоя қиладиган Зот!

هَابُ شَأْوُ رِيَّاطُنَ آهَيْ فُهَلَّ نَوُكَيْ نَانَا ۞ عَيْ دَحَّ لَوَاتِ فَصَوَاتِ ذِي فَهَزَنَتِ نَمَ آيَ

Эй ягона зоту сифатларида назири ва ўхшашидан пок бўлган Зот!

هَآوَسَ يَلْعَلُ وُغَيْ آلَ وَهُزَيْغَ يَحْجُرِي آلَ نَمَ آيَ ۞ يَلَزَّ آلَ وَ مَدَّقُ لَأَوَ آقَبُ لِبَابِ دَرَفَتِ نَمَ آيَ وَ

Эй боқийлик, қадимлик ва азалийликда ёлғиз бўлган Зот! Эй Ундан бошқадан умид қилинмайдиган, Ундан ўзгасига таянилмайдиган Зот!

هُدَشَّرَتْ سِ لِنَمَ ۞ وَلِضَفَبِ دَشَّرَأَوَ ۞ يَمُؤِي قَوْلِ وَتَرْدُقُ يَلِ لِمَ أَنَّ آلَ دَنَتْ سِ لِنَمَ آيَ ۞ آدَةً تَسَّ آوَ

Эй барча халқлар Унинг мангу қудратига суянадиган ва тўғри йўл истаган, ҳидоят талаб қилган кишиларни Ўз фазли ила тўғри йўлга бошлайдиган Зот!

هَاجُ دَّ كَشَّ لَلِ تَأْمُلُ طُنَمَ تَحَازَأَ يَتَّ لَ ۞ يَسُّ دُقُ لَلِ كَرَأُونَ أَبُ مُ ۞ لَلِ كُ لَّ لَأَسَنَ

Аллоҳим! Сендан шак-шубҳа зулматлари, қоронғулигини кетказган муқаддас нурларинг ила сўраймиз.

هَمُّ هَلَّ وَأَوَ وَتَرُؤُصَبِ آيَ بِنَّ آلَ رِخَّ آوَهُ نَمَ وَ ۞ يَدَّمُ حُمُ لَلِ تَأَذَلِ فَ رَشَبَ كَيْ لَلِ لَّ سَوَتَ وَ ۞ هَانَ عَمَبَ

Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламнинг зотлари – ўз сурати ила анбиёларнинг сўнгиси, маъноси ила биринчиси бўлган зотнинг ҳурматини Сенга васила қиламиз.

هَيْ آدُهُ لَلِ يَلُؤُ وَبِ آخِ صَبَّ وَ آجَّ نَلَّ آوَ ۞ مَ لَّ سِ لَلِ ۞ نِي فَ سَوَ ۞ يَرْبُلُ لَلِ نَمَ لَّ بِ كَأَوَكِ ۞ وَلِ آَبَ وَ ۞ لَلِ نَمَّ آلَّ ضَفَّ نَوُغَتْ بَيْ ۞ لَلِ مُ ۞ سَ وَفُنَّ أَوْلَ دَبَّ يَدُّ لَلِ ۞ يَلْ ضَفَّ آلَّ آوَ

Яна у зотнинг махлуқотларнинг эминлик юлдузлари, саломатлик ва нажотнинг кемаси бўлган оилаларини ҳамда Аллоҳнинг фазлини истаб жонларини сарф этган, ҳидоят ва афзаллик эгалари бўлган асҳобларини

кишиларга салоту салом йўллагин.

«Куллий ҳақиқат» деганда башарият назарда тутилган.

لَا فَاحِمْ لِرُؤُوسِ تَلَحَّاتٍ وَهِيَ رَهْوَجٍ طَارِقٌ أَبْيَرْدِلٍ وَفِصْوٍ نَمُنْ أَدَا لَاتِ فَنُشَامِ
هَالِحٍ دُوقُعِبَ عَفِي نُمُلَا

Зотан, қулоқлар у зотнинг дурдек васфларидан гавҳар болдоқлар билан зийнатланди ҳамда олий йиғинларнинг кўкслари унинг шодалари билан безанди.

ءَايَبُنَّ أَلِمَتْ أَخِي دَمْحُمُ أَنْ أَلْوَمَ وَأَنْ دِيَّيَسِي لَعَمِي لَسْتِ لَأَمْتَأُ وَأَلِصَلَّ لَأَضْفَأُ
نِيغَمَجَلِ وَبِأَخْصَاوِ هَلْ آيَلِغَوَ نِي لَسْرُؤْمَلِ أَوْ

Саййидимиз ва хўжамиз, анбиё ва пайғамбарларнинг сўнгисига ҳамда у зотнинг оилаларига, асҳобларига – барча-барчаларига энг афзал саловатлар ва энг тугал саломлар бўлсин!

بَرَهَلَلِ دُمَحْلِ أَوْ نِي لَسْرُؤْمَلِ لَعَمُ السَّوْ وَنُوفِصَيِّ أَمْعَزْغَلِ بَرَكْبَرَّ نَأْخُبُ
نِي مَلْأَغَلِ

Сенинг Роббинг, иззат Робби улар қилаётган васфдан покдир. Ва юборилган Расулларга салом бўлсин! Оламларнинг Робби Аллоҳга ҳамд бўлсин!

Таржима Аллоҳ азза ва жалланинг фазли ва ёрдами билан 31/01/2013м. 19/03/1434 ҳ. да ўз ниҳоясига етди.

Аллоҳдан камчилик ва нуқснларимизни афв этиб, ушбу озижона уринишимиздан мусулмонларни манфаатдор этишини сўраймиз! Амин!